Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

27 iunie 2018 *

„Trimitere preliminară – Directiva 2003/96/CE – Impozitarea produselor energetice și a electricității – Articolul 21 alineatul (5) al treilea paragraf – Entitate care produce energie electrică pentru uz propriu – Mici producători de energie electrică – Articolul 14 alineatul (1) litera (a) – Produse energetice utilizate pentru producerea de electricitate – Obligația de scutire”

În cauza C-90/17,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Tribunal Arbitral Tributário (Centro de Arbitragem Administrativa) [Tribunalul de Arbitraj Fiscal (Centrul de arbitraj administrativ), Portugalia], prin decizia din 31 ianuarie 2017, primită de Curte la 21 februarie 2017, în procedura

Turbogás – Produtora Energética SA

împotriva

Autoridade Tributária e Aduaneira,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din doamna R. Silva de Lapuerta, președinte de cameră, și domnii C. G. Fernlund, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev și E. Regan (raportor), judecători,

avocat general: domnul M. Szpunar,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru Turbogás - Produtora Energética SA, de J. P. Lampreia, advogado;

– pentru guvernul portughez, de L. Inez Fernandes, de M. Figueiredo, de N. Vitorino și de S. Jaulino, în calitate de agenți;

– pentru Comisia Europeană, de M. Afonso și de F. Tomat, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 7 martie 2018,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: portugheza.

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 21 alineatul (5) al treilea paragraf din Directiva 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității (JO 2003, L 283, p. 51, Ediție specială, 09/vol. 2, p. 98).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Turbogás – Produtora Energética SA (denumită în continuare „Turbogás”), pe de o parte, și Autoridade Tributária e Aduaneira (Autoritatea Fiscală și Vamală, Portugalia), pe de altă parte, în legătură cu o rectificare a impunerii care privește impozitarea energiei electrice autoconsumate de către Turbogás.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

3 Considerentele (2)-(5) și (24) ale Directivei 2003/96 au următorul cuprins:

„(2) Absența dispozițiilor comunitare care să impună o rată minimă a impozitării la electricitate și la alte produse energetice decât uleiurile minerale poate afecta buna funcționare a pieței interne.

(3) Buna funcționare a pieței interne și realizarea obiectivelor celorlalte politici comunitare necesită stabilirea la nivel comunitar a unor rate minime de impozitare la majoritatea produselor energetice, inclusiv electricitate, gaze naturale și cărbune.

(4) Diferențele apreciabile între ratele naționale de impozitare a energiei aplicate de statele membre ar putea afecta buna funcționare a pieței interne.

(5) Fixarea la nivel comunitar a unor rate minime de impozitare corespunzătoare poate permite reducerea diferențelor actuale între ratele naționale de impozitare.

[…]

(24) Statelor membre ar trebui să li se permită și aplicarea altor scutiri sau a unor rate reduse de impozitare, în cazul în care aceasta nu dăunează bunei funcționări a pieței interne și nu conduce la denaturări ale concurenței.”

4 Articolul 14 alineatul (1) litera (a) din această directivă prevede:

„(1) Pe lângă dispozițiile generale prevăzute în Directiva 92/12/CEE [a Consiliului din 25 februarie 1992 privind regimul general al produselor supuse accizelor și privind deținerea, circulația și monitorizarea acestor produse (JO 1992, L 76, p. 1, Ediție specială, 09/vol. 1, p. 129), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2000/47/CE a Consiliului din 20 iulie 2000 (JO 2000, L 193, p. 73, Ediție specială, 02/vol. 12, p. 257)] privind utilizările scutite ale produselor impozabile și fără a aduce atingere altor dispoziții comunitare, statele membre scutesc următoarele produse de la impozitare, în condițiile pe care le stabilesc în scopul de a asigura aplicarea corectă și clară a acestor scutiri și de a preveni frauda, evaziunea sau abuzul:

(a) produse energetice și electricitate utilizate pentru a produce electricitate și electricitate utilizată pentru a menține capacitatea de a produce electricitate. Totuși, statele membre pot impozita aceste produse din motive de protecție a mediului, fără a trebui să respecte ratele minime de

impozitare stabilite în prezenta directivă. În acest caz, impozitarea acestor produse nu se ia în considerare pentru respectarea nivelului minim de impozitare a electricității prevăzut în articolul 10.”

5 Articolul 21 alineatul (5) din Directiva 2003/96 prevede:

„(5) În scopul aplicării articolelor 5 și 6 din Directiva 92/12/CEE, electricitatea și gazele naturale sunt supuse impozitării și impozitul devine exigibil în momentul livrării de către distribuitor sau redistribuitor. În cazul în care livrarea către consum are loc într-un stat membru în care distribuitorul sau redistribuitorul nu au sediu stabil, impozitul aplicat în statele membre unde are loc livrarea se impută unei societăți care trebuie să fie înregistrată în statul membru de livrare. În toate cazurile, impozitul se percepe și se colectează în conformitate cu procedurile prevăzute de fiecare stat membru.

[…]

O entitate care produce electricitate pentru uz propriu este considerată distribuitor. Fără a aduce atingere articolului 14 alineatul (1) litera (a), statele membre pot acorda scutiri micilor producători de electricitate, cu condiția impozitării produselor energetice pe care le utilizează pentru producerea acestei electricități.

[…]”

Dreptul portughez

6 Articolul 4 din Código dos Impostos Especiais de Consumo (Codul privind accizele, denumit în continuare „CIEC”) prevede:

„1 – Sunt obligați la plata accizelor:

[…]

b) în cazul furnizării de energie electrică consumatorului final, furnizorii, definiți în legislația specială, furnizorii pentru electromobilitate, producătorii care vând energie electrică direct consumatorilor finali, autoproducătorii și consumatorii care cumpără energie electrică prin operațiuni pe piețe organizate;

[…]”

7 Potrivit articolului 7 din CIEC:

„1 – Constituie fapt generator al impozitului producția sau importul pe teritoriul național al produselor prevăzute la articolul 5, precum și intrarea acestora pe acest teritoriu dacă provin din alt stat membru.

2 – Prin derogare de la dispozițiile alineatului precedent, constituie fapt generator momentul livrării către consumatorul final de energie electrică sau de gaze naturale de către furnizorii definiți în legislație.”

8 Articolul 9 din CIEC prevede:

„1 – În sensul prezentului cod, constituie punere în consum de produse supuse accizelor:

[…]

g) furnizarea de energie electrică consumatorului final, autoconsumul și achiziția de energie electrică de către consumatorii finali pe piețe organizate;

[…]”

9 Articolul 88 din CIEC are următorul cuprins:

„1 – Sunt supuse impozitului pe produse petroliere și energetice:

[…]

d) energia electrică încadrată la codul NC 2716;

[…]

6 – Impozitul pe produse petroliere și energetice nu se aplică produselor petroliere și energetice consumate în incinta unui loc de producție al respectivelor produse, cu excepția celor utilizate în scopuri care nu au legătură cu producția.”

10 Articolul 89 din CIEC prevede:

„1 – Sunt scutite de impozit produsele petroliere și energetice despre care s-a dovedit că:

[…]

d) sunt utilizate în producția de energie electrică și de energie termică (cogenerare) sau de gaz pentru rețele publice de entități care desfășoară astfel de activitate ca activitate principală, în ceea ce privește produsele clasificate în codurile NC 2701, 2702 și 2704, în codurile NC 2710 19 61-2710 19 69, în codul NC 2711;

[…]

2 – Este scutită de impozit energia electrică despre care s-a dovedit că:

a) este utilizată pentru producția de energie electrică și pentru menținerea capacității de producție a energiei electrice;

[…]”

11 Articolul 96 A din CIEC prevede:

„1 – Furnizorii de energie electrică înregistrați și autorizați conform legislației aplicabile, care livrează consumatorului final, inclusiv furnizorii de energie electrică pentru electromobilitate, au obligația de a se înregistra la biroul vamal competent, pentru îndeplinirea obligațiilor fiscale prevăzute în prezentul cod.

[…]

3 – Cantitățile de energie electrică ce trebuie declarate pentru punerea în consum sunt cantitățile facturate consumatorilor finali.”

Litigiul principal și întrebările preliminare

12 Turbogás are ca obiect de activitate producția de energie electrică de origine termică. Aceasta exploatează centrala cu ciclu combinat din Tapada do Outeiro (Portugalia) (denumită în continuare „centrala”). Această centrală termoelectrică cu o capacitate de 990 megawați produce energie electrică folosind gaze naturale și, dacă este cazul, motorină. Producția centralei reprezintă aproximativ 9 % din energia națională produsă.

13 În cadrul sistemului electric național, Turbogás este calificată drept producător și este, pentru sectorul producției de energie electrică, încadrată în regimul legal de producție de energie electrică în regim ordinar.

14 În funcționarea internă a centralei, o mică parte din energia electrică produsă de instalație este, de asemenea, consumată. Acest consum are loc în paralel cu procesul de producție a energiei electrice și este inerent acestui proces. În perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2012 și 31 decembrie 2013 (denumită în continuare „perioada relevantă”), Turbogás nu dispunea de contoare care să permită măsurarea cantității de energie electrică autoconsumată și nu existau nici documente referitoare la această cantitate de energie electrică, din moment ce nu a fost efectuată nicio tranzacție.

15 În aceeași perioadă, Turbogás nu deținea, pentru energia electrică consumată în instalațiile sale, nicio autorizație de scutire potrivit articolului 89 din CIEC, nu era înregistrată ca operator al sectorului energiei electrice și nu avea nici statut de destinatar scutit pentru utilizarea electricității.

16 În cursul anului 2014, Turbogás a făcut obiectul unui control fiscal cu privire la perioada relevantă. Potrivit Autorității Fiscale și Vamale, Turbogás omisese să prezinte declarația de punere în consum prevăzută la articolul 10 din CIEC pentru cantitățile de energie electrică autoconsumate. Pentru a determina aceste cantități în cadrul controlului și în lipsa unor contoare instalate în acest scop, informațiile furnizate de Turbogás au fost comparate cu informațiile furnizate de Direção-Geral de Energia e Geologia (Direcția Generală pentru Energie și Geologie, Portugalia).

17 În acest context, s-a considerat că Turbogás datora impozitul pe produse petroliere și energetice pentru cantitățile de energie electrică autoconsumată și că acest impozit se ridica la suma de 71 197,17 euro, majorată cu dobânzi compensatorii în valoare de 4 986,52 euro. La 5 august 2014, o decizie de impunere a impozitului menționat a fost notificată Turbogás și, la 14 august 2014, aceasta din urmă a efectuat plata sumei astfel impuse.

18 O contestație împotriva acestei decizii de impunere a fost depusă la administrația fiscală. Această contestație a fost respinsă printr-o decizie din 7 ianuarie 2016.

19 La 20 aprilie 2016, Turbogás a depus o cerere de constituire a unui tribunal arbitral în materie fiscală cu scopul de a se constata nelegalitatea deciziei de impunere contestate, precum și a respingerii contestației formulate împotriva acestui act. Acest tribunal arbitral a fost constituit la 1 iulie 2016.

20 Potrivit instanței de trimitere, soluția litigiului principal depinde de interpretarea articolului 21 alineatul (5) al treilea paragraf din Directiva 2003/96. Prima teză a acestei dispoziții ar prevedea că o entitate care produce energie electrică pentru uz propriu este considerată distribuitor. Or, în versiunea în limba portugheză, a doua teză a dispoziției menționate ar preciza că „acești mici producători” pot face obiectul unei scutiri. Prin urmare, ar trebui să se stabilească dacă numai micii producători de energie electrică trebuie să fie considerați distribuitori.

21 Instanța de trimitere consideră că dificultatea întâmpinată în interpretarea acestui articol rezultă din neconcordanțele între versiunea în limba portugheză și celelalte versiuni lingvistice ale acestei dispoziții.

22 În aceste împrejurări, Tribunal Arbitral Tributário (Centro de Arbitragem Administrativa) [Tribunalul de Arbitraj Fiscal (Centrul de Arbitraj Administrativ), Portugalia] a decis să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Potrivit articolului 21 alineatul (5) al treilea paragraf din Directiva [2003/96], entitățile care produc energie electrică pentru uz propriu trebuie să fie mici producători pentru a fi considerate distribuitori și a fi impozitate în temeiul articolului 21 alineatul (5) primul paragraf din [această] directivă, celelalte entități (cele care nu sunt mici producători) care produc energie electrică pentru uz propriu fiind excluse din categoria distribuitorilor, sau trebuie să fie considerate distribuitori și să fie impozitate conform articolului 21 alineatul (5) primul paragraf din directiva [menționată] toate entitățile care produc energie electrică pentru uz propriu (independent de dimensiunea lor și împrejurarea că această activitate este desfășurată ca activitate principală sau secundară), fără a fi astfel scutite în calitate de mici producători, în sensul celei de a doua [teze] a articolului 21 alineatul (5) al treilea paragraf din [aceeași] directivă?

2) În special, o entitate cum este cea în discuție în speță, care este o mare producătoare de energie electrică și care ajunge să producă aproximativ 9 % din energia electrică la nivel național în vederea vânzării acesteia în rețeaua națională, poate fi considerată o «entitate care produce energie electrică pentru uz propriu» în sensul articolului 21 alineatul (5) din Directiva [2003/96], dacă numai o mică parte din energia electrică produsă este consumată în propria producție de energie electrică nouă, ca parte integrantă a procesului de producție?”

Cu privire la întrebările preliminare

23 Prin intermediul întrebărilor formulate, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 21 alineatul (5) al treilea paragraf din Directiva 2003/96 trebuie interpretat în sensul că orice entitate, inclusiv cea în discuție în litigiul principal, care produce energie electrică pentru uz propriu, oricare ar fi dimensiunea sa și activitatea pe care o desfășoară ca activitate principală, trebuie să fie considerată distribuitor a cărui energie electrică este supusă impozitării în conformitate cu articolul 21 alineatul (5) primul paragraf din această directivă.

24 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, în cadrul procedurii de cooperare între instanțele naționale și Curte instituite la articolul 267 TFUE, este de competența acesteia să ofere instanței naționale un răspuns util care să îi permită să soluționeze litigiul cu care este sesizată. Din această perspectivă, Curtea trebuie, dacă este cazul, să reformuleze întrebările care îi sunt adresate (Hotărârea din 21 decembrie 2011, Evroetil, C-503/10, EU:C:2011:872, punctul 48 și jurisprudența citată).

25 Împrejurarea că, pe plan formal, o instanță națională a formulat cererea sa de decizie preliminară făcând trimitere la anumite dispoziții ale dreptului Uniunii nu împiedică Curtea să furnizeze acestei instanțe toate elementele de interpretare care pot fi utile pentru soluționarea cauzei cu care este sesizată, indiferent dacă respectiva instanță s-a referit sau nu s-a referit la acestea în enunțul întrebărilor sale. În această privință, revine Curții sarcina de a extrage din ansamblul elementelor furnizate de instanța națională și mai ales din motivarea deciziei de trimitere elementele de drept al Uniunii care necesită o interpretare, având în vedere obiectul litigiului (Hotărârea din 29 septembrie 2016, Essent Belgium, C-492/14, EU:C:2016:732, punctul 43 și jurisprudența citată).

26 În această privință, astfel cum reiese din decizia de trimitere, Turbogás contestă legalitatea impozitului aplicabil, cu titlu de impozit pe produse petroliere și energetice, părții din energia electrică produsă al cărei consum este inerent procesului de producție a electricității. Prin urmare, astfel cum a sugerat Comisia Europeană în observațiile sale scrise și astfel cum a arătat avocatul general la punctele 13

și 27 din concluzii, trebuie, de asemenea, să se examineze eventuala scutire a unui astfel de consum în temeiul articolului 14 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2003/96, care scutește de impozit produsele energetice și energia electrică utilizate pentru a produce energie electrică.

27 Prin urmare, este necesar să se reformuleze întrebările adresate ca urmărind în esență să se stabilească dacă articolul 21 alineatul (5) al treilea paragraf și articolul 14 alineatul (1) litera (a) din această directivă trebuie interpretate în sensul că o entitate precum cea în discuție în litigiul principal, care produce energie electrică pentru uz propriu, oricare ar fi dimensiunea sa și activitatea pe care o desfășoară ca activitate principală, trebuie să fie considerată „distribuitor”, în sensul celei dintâi dintre aceste dispoziții, al cărui consum de energie electrică pentru producția de energie electrică intră însă în sfera scutirii obligatorii prevăzute la articolul 14 alineatul (1) litera (a) menționat.

28 În primul rând, trebuie să se arate că, pe de o parte, articolul 21 alineatul (5) al treilea paragraf prima teză din Directiva 2003/96 definește ca „distribuitor” o entitate care produce energie electrică pentru uz propriu. Versiunea în limba portugheză a articolului 21 alineatul (5) al treilea paragraf a doua teză din această directivă prevede, pe de altă parte, că statele membre pot scuti „estes pequenos produtores”, expresie care poate fi tradusă în limba franceză prin „acești mici producători”. Alte versiuni lingvistice ale Directivei 2003/96, precum versiunile în limbile germană, engleză sau franceză, nu menționează însă „acești mici producători”, ci „micii producători”.

29 Astfel cum a arătat instanța de trimitere, rezultă că ar fi posibil ca din versiunea în limba portugheză menționată să se deducă o legătură între cele două fraze care alcătuiesc articolul 21 alineatul (5) al treilea paragraf din Directiva 2003/96, ceea ce ar însemna că entitățile care produc energie electrică pentru uz propriu, prevăzute la articolul 21 alineatul (5) al treilea paragraf prima teză din această directivă, ar trebui înțelese numai ca „mici producători”. Prin urmare, o entitate precum cea în discuție în litigiul principal nu poate fi considerată distribuitor de energie electrică. Această interpretare nu ar reieși însă din toate versiunile lingvistice ale directivei menționate.

30 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, formularea utilizată în una dintre versiunile lingvistice ale unei dispoziții a dreptului Uniunii nu poate fi singurul temei pentru interpretarea acestei dispoziții sau ca acesteia să i se atribuie un caracter prioritar în raport cu celelalte versiuni lingvistice. Astfel, dispozițiile dreptului Uniunii trebuie interpretate și aplicate în mod uniform, în lumina versiunilor existente în toate limbile Uniunii Europene. În caz de neconcordanță între diferitele versiuni lingvistice ale unui text de drept al Uniunii, dispoziția în cauză trebuie să fie interpretată în funcție de economia generală și de finalitatea reglementării din care face parte (Hotărârea din 20 decembrie 2017, Gusa, C-442/16, EU:C:2017:1004, punctul 34 și jurisprudența citată).

31 În ceea ce privește economia Directivei 2003/96, articolul 21 alineatul (5) primul paragraf prevede că furnizarea de energie electrică de către distribuitor constituie faptul generator al impozitului în cauză.

32 Or, în cazul în care o entitate produce energie electrică pentru uz propriu, această energie electrică nu face obiectul unei distribuiri. Acesta este motivul pentru care, în lipsa unor dispoziții exprese care să supună impozitului menționat o astfel de energie, aceasta nu ar intra sub incidența regimului de impozitare armonizat instituit de Directiva 2003/96.

33 Prevăzând că o entitate care produce energie electrică pentru uz propriu, oricare ar fi dimensiunea sa și activitatea pe care o desfășoară ca activitate principală, trebuie considerată distribuitor, articolul 21 alineatul (5) al treilea paragraf din directiva menționată are ca obiect tocmai acoperirea acestei lacune.

34 Această interpretare este confirmată de obiectivele urmărite de Directiva 2003/96. În această privință, trebuie amintit că această directivă, prin faptul că prevede un regim de impozitare armonizat pentru produsele energetice și pentru electricitate, urmărește în special, astfel cum reiese din considerentele (2)-(5) și (24) ale acesteia, să promoveze buna funcționare a pieței interne în sectorul energiei, evitând,

printre altele, denaturările concurenței (Hotărârea din 7 septembrie 2017, Hüttenwerke Krupp Mannesmann, C-465/15, EU:C:2017:640, punctul 26, precum și Hotărârea din 7 martie 2018, Cristal Union, C-31/17, EU:C:2018:168, punctul 29 și jurisprudența citată).

35 În acest scop, în ceea ce privește producerea de energie electrică, legiuitorul Uniunii a optat, astfel cum reiese, printre altele, de la pagina 5 din expunerea de motive a Propunerii de directivă a Consiliului privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității (JO 1997, C 139, p. 14), să impună statelor membre, în conformitate cu articolul 1 din Directiva 2003/96, impozitarea energiei electrice distribuite, produsele energetice utilizate pentru producerea acesteia trebuind, în mod corelativ, să fie scutite de la impozitare, pentru a se evita dubla impunere a energiei electrice (Hotărârea din 7 martie 2018, Cristal Union, C-31/17, EU:C:2018:168, punctul 30).

36 Prin excepție de la principiul impozitării în aval a energiei electrice, articolul 21 alineatul (5) al treilea paragraf a doua teză din această directivă conferă statelor membre facultatea de a scuti energia electrică produsă de micii producători și consumată pentru uz propriu, cu condiția ca acestea să impoziteze produsele energetice utilizate pentru a produce această energie electrică.

37 Cu toate acestea, în lumina obiectivelor urmărite de Directiva 2003/96, această dispoziție referitoare la micii producători privește numai modalitățile potrivit cărora energia electrică este supusă regimului de impozitare armonizat, pentru a evita în special, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 21 din concluzii, costurile administrative ale impozitării în acest caz specific, fără însă ca aceasta să afecteze statutul de distribuitor acordat în temeiul articolului 21 alineatul (5) al treilea paragraf prima teză din această directivă.

38 Rezultă că orice entitate, inclusiv cea în discuție în litigiul principal, care produce energie electrică pentru uz propriu, oricare ar fi dimensiunea sa și activitatea pe care o desfășoară ca activitate principală, trebuie să fie considerată „distribuitor” în sensul articolului 21 alineatul (5) al treilea paragraf din această directivă.

39 În al doilea rând, trebuie precizat că această concluzie referitoare la faptul generator al impozitului în cauză nu repune totuși în discuție faptul că activitatea economică desfășurată de entitatea care produce energie electrică pentru uz propriu este relevantă în scopul aplicării scutirilor prevăzute de directiva menționată.

40 Astfel, articolul 14 alineatul (1) litera (a) prima teză din Directiva 2003/96, în temeiul căruia produsele energetice și energia electrică utilizate pentru a produce energie electrică și energia electrică utilizată pentru a menține capacitatea de a produce energie electrică sunt scutite de impozit, nu poate fi ignorat atunci când se evaluează situația fiscală a unei entități precum cea în discuție în litigiul principal.

41 În această privință, trebuie amintit că această dispoziție este obligatorie pentru statele membre sub rezerva posibilității pe care o au, în temeiul articolului 14 alineatul (1) litera (a) a doua teză din Directiva 2003/96, de a deroga de la regimul de scutire din motive de protecție a mediului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 7 martie 2018, Cristal Union, C-31/17, EU:C:2018:168, punctele 26-28). Or, nu reiese din dosarul de care dispune Curtea că Republica Portugheză a uzat de acest drept.

42 Rezultă că utilizarea de către o entitate precum cea în discuție în litigiul principal a unei părți din energia electrică pe care o produce în scopul producerii de energie electrică, deși constituie un fapt generator al impozitării în temeiul articolului 21 alineatul (5) primul și al treilea paragraf din această directivă, trebuie să fie scutită de impozit în temeiul articolului 14 alineatul (1) litera (a) din directiva menționată. Orice altă interpretare ar aduce atingere obiectivelor urmărite de aceasta din urmă, astfel cum sunt amintite la punctele 34 și 35 din prezenta hotărâre. Într-adevăr, pe de o parte, energia electrică astfel produsă ar face în mod necesar obiectul unei duble impuneri. Pe de altă parte, ar putea rezulta o inegalitate de tratament între entități precum cea în discuție în litigiul principal și alți

producători de energie electrică ce s-au aprovizionat cu produse energetice și energie electrică de la terți pentru propria lor producție, ceea ce ar reprezenta sursa unor denaturări ale concurenței (a se vedea în acest sens Hotărârea din 7 martie 2018, Cristal Union, C-31/17, EU:C:2018:168, punctul 33).

43 Trebuie să se precizeze însă că Directiva 2003/96 nu reglementează modul în care trebuie dovedită utilizarea produselor energetice în scopuri care dau dreptul la scutire. Dimpotrivă, astfel cum reiese din cuprinsul articolului 14 alineatul (1), această directivă încredințează statelor membre sarcina de a stabili condițiile scutirilor prevăzute de această dispoziție, în scopul de a asigura aplicarea corectă și clară a acestor scutiri și de a preveni frauda, evaziunea sau abuzul. Nu este mai puțin adevărat că, în exercitarea competenței pe care o au în ceea ce privește stabilirea condițiilor cărora le este supusă scutirea prevăzută la articolul 14 alineatul (1) din directiva menționată, statele membre trebuie să respecte principiile generale ale dreptului care fac parte din ordinea juridică a Uniunii, între care figurează în special principiul proporționalității (Hotărârea din 2 iunie 2016, Polihim-SS, C-355/14, EU:C:2016:403, punctele 57 și 59).

44 Prin urmare, deși statele membre pot prevedea aplicarea unei amenzi pentru încălcarea cerințelor de formă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 iunie 2016, ROZ-ŚWIT, C-418/14, EU:C:2016:400, punctul 40), o asemenea încălcare nu ar putea repune în discuție beneficiul scutirii obligatorii prevăzute la articolul 14 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2003/96 dacă condițiile de fond privind aplicarea acesteia sunt îndeplinite (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 iulie 2017, Vakarų Baltijos laivų statykla, C-151/16, EU:C:2017:537, punctul 51).

45 În lumina tuturor considerațiilor de mai sus, trebuie să se răspundă la întrebările formulate că articolul 21 alineatul (5) al treilea paragraf și articolul 14 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2003/96 trebuie să fie interpretate în sensul că o entitate precum cea în discuție în litigiul principal, care produce energie electrică pentru uz propriu, oricare ar fi dimensiunea sa și activitatea pe care o desfășoară ca activitate principală, trebuie să fie considerată „distribuitor”, în sensul celei dintâi dintre aceste dispoziții, al cărui consum de energie electrică pentru producția de energie electrică intră însă în sfera scutirii obligatorii prevăzute la articolul 14 alineatul (1) litera (a) menționat.

Cu privire la cheltuielile de judecată

46 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară:

Articolul 21 alineatul (5) al treilea paragraf și articolul 14 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității trebuie să fie interpretate în sensul că o entitate precum cea în discuție în litigiul principal, care produce energie electrică pentru uz propriu, oricare ar fi dimensiunea sa și activitatea pe care o desfășoară ca activitate principală, trebuie să fie considerată „distribuitor”, în sensul celei dintâi dintre aceste dispoziții, al cărui consum de energie electrică pentru producția de energie electrică intră însă în sfera scutirii obligatorii prevăzute la articolul 14 alineatul (1) litera (a) menționat.

Semnături